

АНОТАЦІЯ

Меладзе Д. Г. Особливості співочого репертуару грузинської естради кінця ХХ століття в іменах. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). – Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка, Львів, 2025.

У праці досліджено репертуар грузинської естради кінця ХХ початку ХХІ століття, котрий був представлений як сольний, так і у ансамблевому виконавстві – з проєкцією на сучасну грузинську естраду та з апеляціями у вокальне минуле грузинського музичного етносу.

В основі проєкту – аналіз естрадних зразків творів з опорою на традиції грузинського вокального співу та характеристика специфіки їхньої побудови, інтерпретації в ракурсі збереження традицій та внесення новацій. Даний підхід було обрано задля максимально об'єктивного відтворення загальної картини структури вокального етносу Грузії, експонованого на естраді наприкінці ХХ доби.

Відштовхуючись від проведеного аналізу інтерпретацій, здійсненого на основі музикознавчо-виконавського дослідження естрадних творів кінця минулого століття – було сформульовано розширені висновки щодо принципів застосування специфічних грузинських мотивів, фразування, структури, фактури, розподілу багатоголосся, формування дублювання, підголосків, специфічного гортанного, грудного співу, різноманітної вторинності, та інших оригінальних прийомів та методів формування вокального сольного й ансамблевого виконавства.

В контексті обраних композицій для аналізу особливостей співочого репертуару грузинської естради було обрано композиції таких сольних виконавців, як Ніно Катамадзе, Вахтанг Кікабідзе, Іраклі Чарквіані, та інших, а також, колективи під назвою ВІА: Опера та Іверія. Посередництвом здійснення музикознавчо-виконавського аналізу обраних композицій – відкривається можливість кращого усвідомлення потреб тогочасного грузинського суспільства, проблеми соціуму, шкалу масштабних та індивідуальних аспектів, що виражались посередництвом

вокальних творів та висвітлювали основні моменти життя простого грузинського народу.

Саме тому, висвітлена в творчо-мистецькому проєкті проблематика – формує **актуальність** та необхідність дослідити вокальне грузинське естрадне мистецтво, відштовхуючись від фольклорних основ народу та з аналізом здійснених перспектив в подальші десятиліття, звісно, з вичлененням суттєвих вокальних чинників, способів, манер, тематик, тощо.

Отже, **метою** проєкту є дослідження специфіки співочого репертуару грузинської естради наприкінці минулої доби з проєкцією в майбутні надбання з вичлененням основних особливостей.

Відповідно до мети роботи визначені основні завдання:

- висвітлити найтипівіші зразки вокальних музичних композицій сольного та ансамблевого виконавства кінця XX – XXI століть;
- проаналізувати обрані твори з позиції наявного спільного та відмінного ідейного змісту, манери, особливостей вокального втілення та інтерпретації;
- дослідити грузинський вокальний мелос на предмет спільних традицій та новацій сучасної музики грузинської естради кінця XX - XXI доби;
- зробити висновки актуальності грузинського співочого репертуару естрадного зразка не лише для грузинського, а й для українського народу.

Структура роботи складається з вступу, трьох розділів з підрозділами, списку використаних джерел та додатків.

Перший підрозділ першого розділу присвячений огляду літератури, зокрема, розглядаються наукові праці вітчизняних музикознавців, які безпосередньо, стосуються розкриттю поняття естради, як такої, адже, грузинська естрада поки перебуває на початковому етапі наукового пізнання у полі українських наукових досліджень.

Другий підрозділ першого розділу розкриває поняття грузинської народної музики в контексті існуючої основи естради кінця XX століття у форматах сольного та ансамблевого співу. Слушно зазначається, що грузинський вокальний спів

наділений безліччю унікальних індивідуальних характеристик, притаманних виключно музичному етносу цього народу та здатен розкривати глибинні сенси нації.

Другий розділ, що також поділяється на два підрозділи, висвітлює основні теми та ідеї у вокальній творчості, котрі не втрачають своєї актуальності через століття – це тема незалежності, боротьби за волю та свободу, повага до батьків, виховання гідності в дітях, возвеличення кохання, як дару, та інші загальнолюдські цінності, що цілком перегукується з ментальністю українського народу. Варто зауважити, що у цьому розділі розглядаються композиції у виконання відомих ВІА кінця ХХ століття: Опера та Іверія, а також, сольні виконавці та виконавиці.

Третій, заключний розділ наукового обґрунтування, експонує постаті, котрі свою творчість розділили на два століття, охопивши і кінець ХХ доби і початок ХХІ, таким чином, перенесли основні принципи через століття, і навіть, тисячоліття, проте, їхні твори набули абсолютно нового амплуа, гідного наслідування при тому, що не втратили своїх традицій. Також, коротко проводить аналіз спадщини сучасних естрадних грузинських співаків та вокальних колективів.

Ключові слова: грузинський спів, вокал, естрада, специфіка, особливості, тематика, ідейний зміст.

ANNOTATION

Meladze D. Features of the singing repertoire of the Georgian pop music of the late 20th century in names. – Qualification scientific work in the form of a manuscript.

Scientific substantiation of a creative artistic project for obtaining the educational and creative degree of Doctor of Arts in the specialty 025 “Musical Art” (branch of knowledge

02 “Culture and Art”). – Lviv National Academy of Music named after M. V. Lysenko, Lviv, 2025.

The work examines the repertoire of the Georgian pop music of the late 20th century, which was presented both solo and in ensemble performance – with a projection on the modern Georgian pop music and with appeals to the vocal past of the Georgian musical ethnos.

The project is based on the analysis of pop samples of works based on the traditions of Georgian vocal singing and the characteristics of the specifics of their construction, interpretation from the perspective of preserving traditions and introducing innovations. This approach was chosen in order to reproduce the general picture of the structure of the vocal ethnos of Georgia, exhibited on the stage at the end of the 20th century as objectively as possible.

Based on the analysis of interpretations carried out on the basis of a musicological and performing study of pop works of the end of the last century, extensive conclusions were formulated regarding the principles of using specific Georgian motifs, phrasing, structure, texture, distribution of polyphony, formation of duplication, undertones, specific guttural, chest singing, various second, and other original techniques and methods of forming vocal solo and ensemble performance.

In the context of the selected compositions, for the analysis of the features of the singing repertoire of the Georgian pop music, compositions by such solo performers as Nino Katamadze, Vakhtang Kikabidze, Irakli Charkviani, and others were selected, as well as groups called VIA: Orera and Iveria. Through the implementation of a musicological and performing analysis of the selected compositions, the possibility of a better understanding of the needs of the Georgian society of that time, the problems of society, the scale of large-scale and individual aspects that were expressed through vocal works and highlighted the main moments of the life of the ordinary Georgian people opens up.

That is why the issues highlighted in the creative and artistic project form the relevance and necessity of researching vocal Georgian pop art, starting from the folklore foundations of the people and with an analysis of the realized prospects for the coming decades, of course, with the isolation of significant vocal factors, methods, manners, themes, etc.

So, the goal of the project is to study the specifics of the singing repertoire of the Georgian pop at the end of the last era with a projection into future achievements with the isolation of the main features.

In accordance with the purpose of the work, the main tasks are defined:

- to highlight the most typical examples of vocal musical compositions of solo and ensemble performance of the late twentieth century;
- to analyze the selected works from the position of the existing common and distinctive ideological content, manner, features of vocal embodiment and interpretation;
- to study Georgian vocal melos for the purpose of common traditions and innovations of modern and Georgian pop music of the late 20th century;
- to draw conclusions about the relevance of the Georgian pop song repertoire not only for the Georgian, but also for the Ukrainian people.

The structure of the work consists of an introduction, three chapters with subsections, a list of sources used and appendices.

The first section of the first section is devoted to a review of the literature, in particular, the considered scientific works of domestic musicologists relate to the disclosure of the concept of pop music as such, because Georgian pop music is still at the initial stage of scientific knowledge in the field of Ukrainian scientific research.

The second subsection of the first section reveals the concept of Georgian folk music in the context of the existing basis of pop music of the late 20th century in the formats of solo and ensemble singing. It is rightly noted that Georgian vocal singing is endowed with many unique individual characteristics, inherent exclusively to the musical ethnos of this people and is able to reveal the deep meanings of the nation.

The second section, which is also divided into two subsections, highlights the main themes and ideas highlighted in vocal creativity, which do not lose their relevance after centuries - this is the theme of independence, the struggle for freedom and liberty, respect for parents, the upbringing of dignity in children, the exaltation of love as a gift, and other universal values, which fully resonates with the mentality of the Ukrainian people. It is worth noting that this section considers compositions performed by famous VIAs of the late 20th century: Orera and Iveria, as well as solo performers.

The third, final section of the scientific justification, exhibits figures who divided their work into two centuries, covering both the end of the 20th century and the beginning of the 21st century, thus transferring the basic principles through centuries, and even millennia, however, their works acquired a completely new role, worthy of imitation, while not losing their traditions. Also, briefly analyzes the heritage of modern Georgian pop singers and vocal groups.

Keywords: *Georgian singing, vocals, pop, specificity, features, themes, ideological content.*